

Τετάρτη 15 Απριλίου 2015

P8_TA(2015)0095

Διεθνής Ημέρα των Ρομά — αντι-αδιγανισμός στην Ευρώπη και αναγνώριση από την ΕΕ της ημέρας αφιερωμένης στη μνήμη της γενοκτονίας των Ρομά κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 15ης Απριλίου 2015 σχετικά με την ευκαιρία της Διεθνούς Ημέρας των Ρομά — αδιγανοφοβία στην Ευρώπη και αναγνώριση από την ΕΕ της ημέρας μνήμης της γενοκτονίας των Ρομά κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (2015/2615(RSP))

(2016/C 328/02)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το προοίμιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), συγκεκριμένα το δεύτερο εδάφιο και τα εδάφια τέσσερα έως επτά,
  - έχοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, το άρθρο 2, το άρθρο 3 παράγραφος 3 δεύτερη περίπτωση, και τα άρθρα 6 και 7 της ΣΕΕ,
  - έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Δεκεμβρίου 2000 (εφεξής «Χάρτης»), που θεσπίστηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2007 στο Στρασβούργο και τέθηκε σε ισχύ με τη Συνθήκη της Λισαβόνας τον Δεκέμβριο του 2009,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 9ης Μαρτίου 2011 σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ για την ενσωμάτωση των Ρομά ⁽¹⁾, την ανακοίνωση της Επιτροπής της 5ης Απριλίου 2011 σχετικά με το πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020 (COM(2011)0173), την ανακοίνωση της Επιτροπής της 2ας Απριλίου 2014 σχετικά με την εφαρμογή του πλαισίου της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά (COM(2014)0209), και τη σύσταση του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με αποτελεσματικά μέτρα για την ένταξη των Ρομά στα κράτη μέλη,
  - έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της πιλοτικής έρευνας του 2011 για τους Ρομά, η οποία διεξήχθη από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων,
  - έχοντας υπόψη τη Σύμβαση Πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών,
  - έχοντας υπόψη τη Δήλωση της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την άνοδο της αδιγανοφοβίας και της ρατσιστικής βίας κατά των Ρομά στην Ευρώπη, που εγκρίθηκε την 1η Φεβρουαρίου 2012,
  - έχοντας υπόψη τη Γενική Σύσταση Πολιτικής αριθ. 13 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI), σχετικά με την καταπολέμηση της αδιγανοφοβίας και των διακρίσεων κατά των Ρομά,
  - έχοντας υπόψη το συνεκτικό σχέδιο δράσης το οποίο ενέκριναν τα κράτη που συμμετέχουν στον ΟΑΣΕ, συμπεριλαμβανομένων κρατών μελών της ΕΕ και υποψηφίων χωρών, το οποίο εστιάζεται στη βελτίωση της κατάστασης των Ρομά και Σιντί εντός της περιοχής του ΟΑΣΕ, με το οποίο τα κράτη αναλαμβάνουν μεταξύ άλλων να ενισχύσουν τις προσπάθειές τους που αποσκοπούν στην εξασφάλιση του ότι οι Ρομά και οι Σιντί είναι σε θέση να διαδραματίσουν πλήρη και ισότιμο ρόλο στις κοινωνίες μας, και στην εξάλειψη των διακρίσεων κατά αυτών,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Ρομά, με έναν πληθυσμό που υπολογίζεται σε 10 με 12 εκατομμύρια στην Ευρώπη, αποτελούν τη μεγαλύτερη εθνοτική μειονότητα της Ευρώπης·

⁽¹⁾ ΕΕ C 199 Ε της 7.7.2012, σ. 112.

Τετάρτη 15 Απριλίου 2015

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στο παρόν ψήφισμα, ο όρος «Ρομά» χρησιμοποιείται ως γενικός όρος που περιλαμβάνει διάφορες σχετιζόμενες ομάδες ανά την Ευρώπη, είτε με σταθερή εγκατάσταση είτε όχι, όπως οι Ρομά, οι Πλανόδιοι, οι Σίντι, οι Μανούς, οι Καλέ, οι Αθίγγανοι, οι Ρουντάρι, οι Ασκαλί, οι Αιγύπτιοι, οι Γιενίς, οι Ντομ και οι Λομ, οι οποίες μπορεί να διαφέρουν στον πολιτισμό και τον τρόπο ζωής·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αδιγγανοφοβία, η ειδική αυτή μορφή ρατσισμού που στρέφεται κατά των Ρομά, είναι μια ιδεολογία που βασίζεται στη φυλετική ανωτερότητα, μια μορφή απάνθρωπης μεταχείρισης και θεσμικού ρατσισμού που αναπτύχθηκε από ιστορικές διακρίσεις και η οποία εκφράζεται, μεταξύ άλλων, με βία, ρητορική μίσους, εκμετάλλευση, στιγματισμό και με το πλέον κατάφωρο είδος διάκρισης·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αδιγγανοφοβία είναι ένα από τα κύρια αίτια των διακρίσεων και της περιθωριοποίησης που έχει υποστεί ιστορικά ο λαός των Ρομά σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλοί Ρομά εξακολουθούν να ζουν σε εξαιρετικά φτωχές συνθήκες και βιώνουν ακραία επίπεδα κοινωνικού αποκλεισμού και διακρίσεων·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση των Ευρωπαίων Ρομά, οι οποίοι ιστορικά αποτελούν τμήμα της κοινωνίας πολλών ευρωπαϊκών χωρών, χωρίς ένα ενιαίο συγγενικό κράτος, και έχουν συνεισφέρει στην Ευρώπη ως πολίτες της, είναι διαφορετική μεταξύ των εθνικών μειονοτήτων στην Ευρώπη, κάτι που δικαιολογεί τη λήψη ειδικών μέτρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Ρομά συμμετέχουν στον πολιτισμό και τις αξίες της Ευρώπης·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες Ρομά αντιμετωπίζουν συχνά πολλαπλές και διατομεακές διακρίσεις λόγω φύλου και εθνοτικής καταγωγής, και έχουν περιορισμένη πρόσβαση στην απασχόληση, την εκπαίδευση, την υγεία, τις κοινωνικές υπηρεσίες και τη λήψη αποφάσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διακρίσεις μπορούν να εμφανιστούν εντός του βασικού κορμού της κοινωνίας στο πλαίσιο ενός αυξανόμενου ρατσισμού εις βάρος των Ρομά, αλλά και εντός των κοινοτήτων των γυναικών λόγω του φύλου τους·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανακοίνωση της Επιτροπής της 5ης Απριλίου 2011 σχετικά με ένα πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά έως το 2020 καλούσε τα κράτη μέλη να υιοθετήσουν ή να αναπτύξουν περαιτέρω μια συνολική προσέγγιση για την ένταξη των Ρομά και να εγκρίνουν έναν αριθμό κοινών στόχων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η σύσταση του Συμβουλίου της 9ης Δεκεμβρίου 2013 καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα πολιτικής, ώστε να διασφαλίσουν την ίση μεταχείριση των Ρομά και τον σεβασμό των θεμελιωδών τους δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ίσης πρόσβασης στην εκπαίδευση, την απασχόληση, την υγειονομική περίθαλψη και τη στέγαση·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ημερομηνία της 27ης Ιανουαρίου, της ημέρας απελευθέρωσης του στρατοπέδου συγκέντρωσης Άουσβιτς-Μπίρκεναου, έχει οριστεί από τα Ηνωμένα Έθνη ως Διεθνής Ημέρα Μνήμης Ολοκαυτώματος·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, τουλάχιστον 500 000 Ρομά εξοντώθηκαν κατά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο από τους Ναζί και από άλλα καθεστώτα και τους συμμάχους τους, και λαμβάνοντας υπόψη ότι σε ορισμένες χώρες εξοντώθηκε πάνω από το 80 % του πληθυσμού των Ρομά· λαμβάνοντας υπόψη ότι τουλάχιστον 23 000 Ρομά θανατώθηκαν στους θαλάμους αερίων του Zigeunerlager (στρατόπεδο τσιγγάνων) του Άουσβιτς-Μπίρκεναου κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μέσα σε μία νύχτα, της 2ας προς 3η Αυγούστου 1944, 2 897 Ρομά, κυρίως γυναίκες, παιδιά και ηλικιωμένοι, θανατώθηκαν σε αυτό το στρατόπεδο· λαμβάνοντας, συνεπώς, υπόψη ότι η 2α Αυγούστου έχει επιλεγεί από οργανώσεις των Ρομά ως η ημέρα μνήμης για όλους τους Ρομά που υπήρξαν θύματα αυτής της γενοκτονίας·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η γενοκτονία των Ρομά από τους Ναζί και άλλα καθεστώτα και τους συμμάχους τους κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο είναι ένα γεγονός που εξακολουθεί να αγνοείται ευρέως και, κατά συνέπεια, είναι άγνωστο στο ευρύ κοινό και συχνά δεν αναγνωρίζεται ούτε διδάσκεται στα σχολεία, με αποτέλεσμα ο λαός των Ρομά να κατατάσσεται στα «άγνωστα» θύματα της γενοκτονίας κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μνήμη για τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και τις σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι εξαιρετικά σημαντική για την επιδίωξη της ειρήνης, της συμφιλίωσης, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ευρώπη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η γενοκτονία των Ρομά στην Ευρώπη αξίζει πλήρους αναγνώρισης, ανάλογης προς τη σοβαρότητα των εγκλημάτων των Ναζί και άλλων καθεστώτων που είχαν ως στόχο τη φυσική εξόντωση των Ρομά της Ευρώπης, καθώς και τους Εβραίους και άλλες στοχευμένες ομάδες·

Τετάρτη 15 Απριλίου 2015

- Π. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναγνώριση και η μνήμη σε ό,τι αφορά τη γενοκτονία των Ρομά κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο είναι σημαντικά στοιχεία για την παροχή αποκατάστασης στο λαό των Ρομά, όπου αυτό απαιτείται, για τις αγριότητες που διέπραξαν εναντίον τους οι Ναζί και άλλα καθεστώτα και οι σύμμαχοί τους κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναγνώριση της γενοκτονίας των Ρομά κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και, συνεπώς, η καθιέρωση μιας ευρωπαϊκής ημέρας μνήμης για τη γενοκτονία αυτή θα αποτελούσε σημαντικό συμβολικό βήμα στον αγώνα κατά της αδιγγανοφοβίας και θα συνέβαλλε στη γενική γνώση της ιστορίας των Ρομά στην Ευρώπη·
1. εκφράζει τη βαθειά του ανησυχία για την άνοδο της αδιγγανοφοβίας, όπως εκδηλώνεται μεταξύ άλλων με τη ρητορική κατά των Ρομά και με βίαιες επιθέσεις εις βάρος Ρομά στην Ευρώπη, περιλαμβανομένων και φόνων, που είναι ασύμβατη με τα πρότυπα και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνιστά μείζον εμπόδιο στην επιτυχή κοινωνική ένταξη των Ρομά και στη διασφάλιση του πλήρους σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους·
  2. τονίζει ότι οι διακρίσεις και η περιθωριοποίηση ουδέποτε προκαλούνται από μια εγγενή αδυναμία ενός ατόμου ή μιας ομάδας που υποφέρει από μια τέτοια διάκριση ή περιθωριοποίηση, αλλά απορρέουν κυρίως από το γεγονός ότι ο βασικός κορμός της κοινωνίας δεν αναγνωρίζει τα δικαιώματα των ατόμων και από το γεγονός ότι δεν υφίστανται οι απαραίτητες δομές ώστε τα άτομα να μπορούν να επικαλούνται τα δικαιώματά τους·
  3. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν στην πράξη την οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Ιουνίου 2000 περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής, με στόχο την πρόληψη και εξάλειψη των διακρίσεων κατά των Ρομά, ιδίως στην απασχόληση, την εκπαίδευση και την πρόσβαση στη στέγαση·
  4. υπογραμμίζει την ανάγκη καταπολέμησης της αδιγγανοφοβίας σε κάθε επίπεδο και με κάθε μέσο, και τονίζει ότι το φαινόμενο αυτό αποτελεί μια ιδιαίτερα επίμονη, βίαια, επανεμφανιζόμενη και συνηθισμένη μορφή ρατσισμού· καλεί τα κράτη μέλη να ενδυναμώσουν περαιτέρω τον αγώνα κατά της αδιγγανοφοβίας, στο πλαίσιο των εθνικών στρατηγικών τους για την ένταξη των Ρομά, προωθώντας βέλτιστες πρακτικές·
  5. χαιρετίζει τη συμμετοχή των κοινοτήτων και ΜΚΟ Ρομά στην εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών ένταξης των Ρομά, και ζητεί την περαιτέρω συμμετοχή τους στη σχεδίαση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και εφαρμογή των εθνικών στρατηγικών ένταξης των Ρομά·
  6. τονίζει την ανάγκη να διασφαλισθεί ότι στις εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά περιλαμβάνονται ειδικά μέτρα για τα δικαιώματα των γυναικών και τη συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου, και ότι η αποτίμηση και η ετήσια παρακολούθηση λαμβάνουν υπόψη τη διάσταση των δικαιωμάτων των γυναικών και της ισότητας των φύλων σε κάθε τμήμα των εθνικών στρατηγικών ένταξης των Ρομά·
  7. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να δίνουν προτεραιότητα στα παιδιά κατά την εφαρμογή του πλαισίου της ΕΕ για τις εθνικές στρατηγικές για τους Ρομά, και επαναλαμβάνει ότι είναι σημαντικό να προωθηθεί η ίση πρόσβαση των παιδιών Ρομά στη στέγαση, την υγειονομική περίθαλψη, την εκπαίδευση και σε αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης·
  8. καλεί τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν στην πράξη την απόφαση πλαίσιο 2008/913/ΕΥΔ του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2008 για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου, έτσι ώστε να καταπολεμηθούν επιτυχώς η αδιγγανοφοβία, η ρητορική κατά των Ρομά και οι βίαιες επιθέσεις εις βάρος Ρομά, καθώς και η επιδοκμασία, η άρνηση ή η χονδροειδής υποτίμηση της γενοκτονίας κατά των Ρομά·
  9. υπενθυμίζει ότι οι Ρομά συμμετέχουν στον πολιτισμό και τις κοινές αξίες της Ευρώπης, και, συνεπώς, ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και άλλες ευρωπαϊκές χώρες να εγκύβουν στην ιστορία του λαού των Ρομά μέσω του διαλόγου με τους πολίτες και τους νέους, ιδίως δε σε ό,τι αφορά τη γενοκτονία των Ρομά κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο·
  10. καταδικάζει ρητά και απεριφραστα όλες τις μορφές ρατσισμού και διακρίσεων που αντιμετωπίζουν οι Ρομά, και υπογραμμίζει την ανάγκη για αποτελεσματική αντιμετώπιση της αδιγγανοφοβίας, προκειμένου τα μέτρα στους άλλους τομείς να είναι αποτελεσματικά·

Τετάρτη 15 Απριλίου 2015

11. καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να παρακολουθεί ουσιαστικά και να αποτιμά τη συμμόρφωση των κρατών μελών με τις θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα, η δημοκρατία και το κράτος δικαίου γίνονται σεβαστά σε όλα τα κράτη μέλη, να παρακολουθεί ουσιαστικά και να αποτιμά τη συμμόρφωση των κρατών μελών με αυτές τις αξίες, και να διασφαλίσει τη αντίδρασή της σε κάθε συστηματική παραβίαση που ενδέχεται να προκύψει·
  12. αναγνωρίζει, συνεπώς, επισήμως το ιστορικό γεγονός της γενοκτονίας των Ρομά που έλαβε χώρα κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο·
  13. καλεί τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν επισήμως τη γενοκτονία αυτή και άλλες μορφές δίωξης των Ρομά, όπως ο εκτοπισμός και ο εγκλεισμός, που έλαβαν χώρα κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο·
  14. δηλώνει ότι πρέπει να αφιερωθεί μία ευρωπαϊκή ημέρα στη μνήμη των θυμάτων της γενοκτονίας των Ρομά κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και ότι η ημέρα αυτή θα πρέπει να ονομαστεί Ευρωπαϊκή Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος των Ρομά·
  15. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών και των υποψηφίων προς ένταξη χωρών, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στον ΟΑΣΕ και στα Ηνωμένα Έθνη.
-